

Oirschotsedijk 1

Datum van aanwijzing: 3-2-2009

Redengevende omschrijving

Beschrijving

Villa Het Wit Huis

De Oirschotsedijk werd rond 1770 als nieuwe postweg aangelegd. Die vormt de verbinding tussen Woensel/Strijp en Oirschot. De grootste delen tussen de genoemde plaatsen bestonden destijds nog uit bos, heide en woeste gronden. De gebieden die niet het eigendom van de overheid waren, waren als belegging in bezit van industriëlen en andere vermogende burgers. Het gebied dat aan het zuidelijke deel van de huidige Oirschotsedijk ligt, was vanaf circa 1850 in bezit van jonkheer advocaat Michaël A.J. van der Beken Pasteel. Op dat landgoed stonden ook enkele boerderijen, die werden aangeduid met de namen 't Wit Huis en 't Zwart Huis. Die boerderijen werden voortdurend verpacht. De boerderij 't Wit Huis werd circa 1874 gesloopt en herbouwd als villa. In 1920 kocht Anton Philips het landgoed aan de Oirschotsedijk. Het landgoed kreeg de naam De Wielewaal, de villa kreeg de naam Villa Anna.

Volgens een hulpkaart uit het Kadaster werd in 1848 op de plaats van de huidige villa 't Wit Huis een pand gebouwd. Wellicht is nog een kern van het oude pand in de huidige villa terug te vinden. In 1857/1858 werd achter het oude pand een losstaande, langwerpige stal gebouwd. In 1869 werd de naam 't Wit Huis voor het eerst in kranten genoemd en was Martinus van den Hurk er de pachter van. Op verzoek van de weduwe en erven van Michaël Van der Beken Pasteel verkocht notaris Jockbloet in dat jaar onder meer het landgoed en 4 boerderijen aan de Oirschotsedijk in Woensel. Daaronder waren bouwhoeve 't Wit Huis en 't Zwart Huis. Bastiaan Clercx en Petrus Hoogerwouw uit Boxtel werden de nieuwe eigenaren. Tevens werden enkele paarden en ossen, bomen en 4 hoogkarren verkocht.

In februari 1874 verkocht huurder Jacobus Feijen 60 karren mest, 700 kilo hooi en 1000 kilo haverstro. Gelijktijdig werd de inventaris, bestaande uit stoelen, tafels, kachels en schilderijen geveild. Een maand later verkocht notaris Huijsmans op verzoek van de eigenaren de afbraakmaterialen van de stallen, schuren en het hoofdgebouw. In december 1874 werd in de Meijerische Courant gemeld dat er een dodelijk ongeval had plaatsgevonden tijdens de afbraak van het Wit Huis in Woensel. Een van de slopers was door het dak gevallen, kreeg een balk op zijn borst en was op slag dood. Het oude Wit Huis is dus in 1874 geheel of gedeeltelijk gesloopt nadat alle roerende goederen waren verkocht. Op de hulpkaarten van het Kadaster zijn echter in dit jaar geen wijzigingen ingetekend. Mogelijk betekent dit dat de oorspronkelijke hoeve 't Wit Huis in 1874 na sloop herbouwd of misschien grondig verbouwd is. Woenselkenner Martin Op den Buijs schrijft in zijn boek Stadgenoten, Groot Woensels Memoriaal dat 't Wit Huis in 1874 'vernieuwd' werd.

In 1894 is er wederom sprake van 'verkoop van afbraak- en timmerhout van het Wit Huis te Woensel'. Wat er in dat jaar precies is afgebroken, is niet bekend. De heer Frans Derpleijn was in 1894 eigenaar van de villa. Hij verkocht het pand in 1920 voor f 249.800,- aan Anton Philips. De villa werd vanaf die datum 'Villa Anna' genoemd, naar zijn echtgenote Anna de Jongh. In 1921 lezen we dat de bewoner van villa Anna, Juchem Huber, "vannacht met medeneming van het voornaamste meubilair met onbekende bestemming vertrokken is". Huber was failliet verklaard, zijn goederen zouden daags erna geveild worden. In de jaren '20 van de 20ste eeuw werden de villa en de stallen verbouwd.

Gemeentelijk monument

Onderdelen werden gesloopt en ook werd er een nieuwe karrenloods gebouwd. Tegenwoordig is het gebouw nog steeds onderdeel van landgoed De Wielewaal.

Het Wit Huis of Villa Anna is een tweelaags witgepleisterd pand met een zadeldak. Tegen het pand, aan de achterzijde, staat een tweelaags aanbouw met plat dak.

De voorgevel van de villa is drie traveeën breed. In de linker- en rechtertravee, alsmede in de rechterzijgevel bevinden zich op de begane grond in ondiepe nissen twee zesruits schuifvensters. Ter hoogte van de bovendorpels van deze vensters is een cordonlijst aangebracht. Deze loopt door in de zijgevel. Boven de vensters zijn spaarvelden in blinde rondboognissen aangebracht. In de middelste travee van de voorgevel bevindt zich een kleine uitbouw waarin de voordeur is aangebracht. Het bovenlicht is een versierd snijraam. Tussen de begane grond en de eerste verdieping is opnieuw een cordonlijst aangebracht. Deze loopt door in de rechterzijgevel. Op de verdiepingslaag bevinden zich zowel in de linker- en rechtertravee van de voorgevel als in de rechterzijgevel twee zesruits schuifvensters in nissen. Hierboven zijn spaarvelden in blinde segmentboognissen aangebracht. De vensters zijn voorzien van luiken. In de centrale travee van de voorgevel bevindt zich boven de uitgebouwde ingangspartij een overdekt balkon. Boven de vensters van de eerste verdieping zijn twee cordonlijsten aangebracht die de fries van het gebouw vormen. De onderste cordonlijst loopt, evenals het geval is bij de vensters op de begane grond, gelijk aan de bovendorpels van de vensters. Op de hoeken van de villa zijn hoekklisenen aangebracht. De brede voor- en achtergevel van de villa hebben een kroonlijst. Opmerkelijk is dat deze in de zijgevels ontbreken. Op de bovenste twee uiteinden van het schilddak zijn schoorstenen gebouwd. In het achterste dakschild (of op de scheiding tussen de twee daken) bevindt zich eveneens een schoorsteen. In de dakschilden bevinden zich overigens ook nog kleine moderne dakraampjes en kleine moderne schoorsteenpijpjes. In het linker dakschild is een dakkapel gebouwd. De aanbouw achter de villa lijkt een plat dak te hebben. Slechts de noordelijke zijgevel van deze aanbouw is zichtbaar op foto's. Hier bevinden zich op de begane grond links twee vensters. Het linker venster is een zesruits venster, het rechter venster is een vierruits schuifvenster. Aan de rechterzijde bevindt zich een dubbele deur met kleine roedenverdeling. Op de verdiepingslaag zijn twee zesruits schuifvensters aangebracht met luiken, vergelijkbaar met de vensters op de verdieping in de rechterzijgevel van het hoofdgebouw. Ook deze vensters hebben luiken.

Monumenten Inventarisatie Project (M.I.P.)

Adres: Oirschotsedijk 1

Naam: Withuis

Oorspronkelijke functie: Villa

Hoofdfunctie: Woningen en woningbouwcomplexen

Type: Woonhuis

Bijgebouwen: Boerderij Eikenhof.

Bijzonderheden: Philips.